

شب اول ماه شعبان چه اعمالی دارد؟ ؛ ثواب روزه داری و صدقه در ماه پیامبر

امام صادق (ع) چنین فرموده اند که: «هر که روز اول شعبان را روزه بگیرد، بی تردید بهشت بر او واجب می‌شود.»

امام صادق (ع) چنین فرموده اند که: «هر که روز اول شعبان را روزه بگیرد، بی تردید بهشت بر او واجب می‌شود.»

به گزارش خبرنگار مهر، ماه پرفضیلت شعبان از جایگاه ویژه ای نزد مسلمانان برخوردار است و به پیامبر اکرم (ص) منسوب است. می‌فرمود شعبان، ماه من است هر که یک روز از ماه مرا روزه بگیرد بهشت برای او واجب می‌شود و از حضرت صادق علیه السلام روایت شده است که چون ماه شعبان فرا می‌رسید امام زین العابدین علیه السلام اصحاب خود را جمع می‌نمود و می‌فرمود ای اصحاب من می‌دانید این چه ماهی است؟ «هر که روز اول شعبان را روزه بگیرد، بی تردید بهشت بر او واجب می‌شود.» از این رو عبادت و روزه داری در این ماه و وصل کردن آن به ماه رمضان از جایگاه ویژه ای برخوردار است.

همچنین سید بن طاووس از حضرت رسول صلی الله علیه و آله ثواب بسیاری را برای کسی که سه روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد و در شب های آن، دو رکعت نماز بجای آورد، با این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» یک بار، و سوره «قل هو الله احد» یازده بار خوانده شود روایت کرده است.

میرزا جوادآقا ملکی تبریزی در کتاب المراقبات به بیان اعمال وارد شده در روز اول ماه شعبان پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم:

شب اول ماه

در ارتباط با دوازده رکعت نماز شب اول ماه شعبان، از رسول گرامی اسلام (ص) چنین نقل شده است: هر کس در شب اول ماه شعبان دوازده رکعت به این کیفیت بجا آورد که در هر رکعت پس از سوره «حمد»، پانزده مرتبه سوره «قل هو الله» بخواند. خداوند ثواب ۱۲ هزار شهید و عبادت ۱۲ سال را به او عطا می‌کند و از گناهانش بیرون می‌رود، مانند روزی که متولد شده و به تعداد آیات قرآن، قصری در بهشت به او می‌دهد. (إقبال الأعمال، ج ۲، ص ۶۸۳)

روز اول ماه

در این روز، روزه فضیلت فراوانی دارد و امام صادق (ع) درباره روزه در این روز می‌فرماید: «هر کس روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد، حتماً بهشت بر او واجب می‌شود؛ و هر کس دو روز (از ماه شعبان) را روزه بگیرد خداوند متعال در عالم دنیا در هر روز و هر شب به او نظر می‌کند و نظر خداوند به او تا در بهشت نیز ادامه می‌یابد و هر کس سه روز روزه بگیرد هر روز از بهشت خدا را در عرش خود زیارت می‌کند؛ من صام اول یوم من شعبان وجبت له الجنة و من صام یومین نظر الله إلیه فی کل یوم و لیلة فی دار الدنيا و دام نظره إلیه فی الجنة و من صام ثلاثة أيام زار الله فی عرشه من جنته کل یوم».

رسول خدا (ص) فرمود: هر کس سه روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد و شب هایش را قیام کند و دو رکعت نماز بگزارد که در هر رکعتی یک مرتبه «حمد» و یازده مرتبه «قل هو الله احد» را بخواند، خداوند شرّ اهل آسمان و زمین و شرّ ابلیس و هر سلطه ستمگری را از او برطرف سازد و خداوند گناهان فراوانی را از او می‌آمرزد.

خداوند در روز اول شعبان به درهای بهشت امر می‌کند که باز شوید و به شاخه های درخت طوبی امر می‌کند که شاخه هایش را نزدیک این دنیا بیاورد، هر کس دری از خیر و نیکی را در این روز فرا گیرد، هر که نماز مستحبی در این روز ادا کند، هرکه در این روز، روزه بگیرد، هر که میان زن و شوهرش یا پدر و فرزندش یا خویشاوندانش یا مرد و زن همسایه اش یا مرد و زن بیگانه صلح برقرار کند، کسی که طلبی از کسی دارد از او کم کند.

کسی که قرضی را که صاحبش از بازگشت آن مأیوس شده به یادآورد و آنرا ادا کند، کسی که کفالت یتیمی را بر عهده بگیرد، کسی که قرآن یا چیزی از آنرا بخواند، کسی که خدا را به یاد آورد و نعمتهای او را بشمارد و او را شکر کند، کسی که مریضی را عیادت کند، کسی که به پدر و مادر یا یکی از آنها نیکی کند، کسی که جنازه ای تشییع کند، کسی که مصیبت زده را تسلیت گوید، کسی که کار خیر انجام دهد. حتماً به شاخه ای از درخت طوبی آویخته می‌شود.

درباره ثواب روزه اولین روزه ماه شعبان، عبدالله بن مرحوم ازدی نقل کرده که از امام صادق (ع) شنیدم که فرمود: مَنْ صَامَ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ شَعْبَانَ وَحَبَّتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَ مَنْ صَامَ يَوْمَيْنِ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ فِي دَارِ الدُّنْيَا وَ دَامَ نَظَرُهُ إِلَيْهِ فِي الْجَنَّةِ وَ مَنْ صَامَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ زَارَ اللَّهُ فِي عَرْشِهِ مِنْ حَتَّى كُلِّ يَوْمٍ. (المراقبات، ص ۱۷۷، مفاتیح الجنان؛ فصل دوم. در اعمال ماه شعبان)

هر کس روز اول ماه شعبان را روزه بگیرد، حتماً بهشت بر او واجب می شود؛ و هر کس دو روز (از ماه شعبان) را روزه بگیرد خداوند متعال در عالم دنیا در هر روز و هر شب به او نظر می کند و نظر خداوند به او تا در بهشت نیز ادامه می یابد و هر کس سه روز روزه بگیرد هر روز از بهشت، خدا را در عرش خود زیارت می کند.

از صفوان جمال روایت شده که می گفت امام صادق (ع) به من فرمود: «وادر کن کسانی را که در اطراف تو هستند به روزه ماه شعبان». گفتم فدایتان شوم. مگر در فضیلت آن چیزی می بینید؟ فرمودند: بلی، به درستی که رسول خدا (ص) هر گاه می دید هلال ماه شعبان را، امر می فرمود به منادی که در مدینه ندا می کرد: ای اهل مدینه من از جانب خداوند به سوی شما مبعوث شدم آگه باشید که شعبان ماه من است. پس خدا رحمت کند کسی را که مرا بر ماه من یاری کند یعنی روزه بدارد. (بحارالانوار، ج ۹۴ و ۷۹ باب ۵۶)

دادن صدقه

از دیگر اعمال وارده این ماه دادن صدقه است. امام صادق (علیه السلام): مَنْ تَصَدَّقَ يَصَدَّقَ فِي شَعْبَانَ رَبَّاهَا اللَّهُ جَلَّ وَ عَزَّ لَهُ كَمَا يُرَبِّي أَحَدَكُمْ قَصِيلَهُ حَتَّى يُوَافِيَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ قَدْ صَارَتْ لَهُ مِثْلُ أُخْد. (امالی شیخ صدوق، صفحه ۶۲۸)

هر کس در ماه شعبان صدقه دهد، خداوند آن صدقه را رشد دهد، همچنان که یکی از شما شتر تازه متولد شده ای را تربیت می کند تا آن که در روز قیامت به صدقه دهنده برسد در حالتی که به اندازه کوه أُخْد شده باشد.

مناجات شعبانیه

قرائت مناجات شعبانیه نیز از کارهای وارد شده در این ماه است که داری مضامین عمیق و زیبایی است. به گفته عالم بزرگوار مرحوم «سید بن طاووس» در کتاب «اقبال» این مناجات را امیرمؤمنان علی (ع) و فرزندان علیهم آلاف التحية والسلام در ماه شعبان می خواندند.